

M.S.W. Sem-III (CBCS) (2016 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT : HRM & LW – 7: LABOUR LEGISLATION

Day : Monday
Date : 22/04/2019

Time : 02.00 PM TO 05.00 PM
Max. Marks : 60

S-2019-0582

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer book.

SECTION – I

- Q.1** Write short notes on **ANY TWO** of the following: [10]
- a) Importance of Labour Laws
  - b) Welfare Provisions in Mines Act, 1952
  - c) The Workmen's Compensation Act, 1923

- Q.2** Explain the various Health and Welfare provisions in Factories Act, 1948. [10]

OR

State the various provisions in the Employees Provident Funds and Miscellaneous Provisions Act, 1952.

- Q.3** Highlight the salient features of Bombay Shops and Establishment Act, 1948. [10]

OR

Explain the various benefits available under the Employees State Insurance Act, 1948.

SECTION – II

- Q.4** Write short notes on **ANY TWO** of the following: [10]
- a) Need based Minimum Wage
  - b) Authorized deductions under Payment of Wages Act, 1936
  - c) Industrial Tribunal

- Q.5** Discuss the role of state Labour department in Execution of Labour Laws. [10]

OR

Highlight the procedure of Certification of Standing Orders.

- Q.6** Explain the salient features of Industrial Disputes Act, 1947. [10]

OR

State the various provisions in The Bombay Industrial Relations Act, 1946.

* * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग -१

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा. (१०)
- अ) कामगार कायद्याचे महत्त्व
ब) खाण कायदा, १९५२ मधील कल्याणकारी तरतूदी
क) कामगार नुकसान भरपाई कायदा, १९२३
- प्र.२ कारखाना कायदा, १९४८ मधील आरोग्य व कल्याणकारी तरतूदी स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी व किरकोळ तरतूदीचा कायदा, १९५२ मधील विविध तरतूदी विशद करा.

- प्र.३ मुंबई दुकाने व आस्थापना कायदा १९४८ च्या ठळक वैशिष्ट्यांवर प्रकाश टाका. (१०)

किंवा

कर्मचारी राज्य विमा कायदा, १९४८ अंतर्गत उपलब्ध विविध लाभ स्पष्ट करा.

विभाग -२

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा. (१०)
- अ) गरजेवर आधारित किमान वेतन
ब) वेतन देण्याचा कायदा, १९३६ मधील अधिकृत कपात
क) औद्योगिक लवाद

- प्र.५ कामगार कायद्याच्या कार्यवाहित राज्य कामगार विभागाच्या भूमिकेवर चर्चा करा. (१०)

किंवा

स्थायी आदेश संमत करण्याच्या प्रक्रियेवर प्रकाश टाका.

- प्र.६ औद्योगिक कलह कायदा, १९४७ ची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

मुंबई औद्योगिक संबंध कायदा, १९४६ मधील विविध तरतूदी विशद करा.

* * * *